

ÎNCHEIERE

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală, Valentina Clevadi

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de întreprinderea cu capital străin „Health Forever International” societate cu răspundere limitată, Berari Diana și Berari Mihai, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Berari Diana și Berari Mihai împotriva întreprinderii cu capital străin „Health Forever International” societate cu răspundere limitată, intervenient accesoriu compania de asigurări „Donaris Group” societate pe acțiuni cu privire la constatarea faptului, repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2016, prin care s-au respins apelurile declarate de Berari Diana, Berari Mihai și întreprinderea cu capital străin „Health Forever International” societate cu răspundere limitată, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 06 noiembrie 2015,

c o n s t a t ă

La 12 august 2013, Berari Diana și Berari Mihai s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Health Forever International” SRL, intervenient accesoriu CA „Donaris Group” SA cu privire la constatarea faptului, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, la data de 27.06.2012, Diana Berari a încheiat contractul nr.152 cu Spitalul Internațional „Medpark” (ÎCS „Health Forever International” SRL) privind procurarea pachetului preplătit de servicii medicale, în particular, a pachetului naștere *per vias naturalis* cu „Medpark”, costul pachetului constituind suma de 15 892 lei, care a fost achitată integral.

Conform clauzelor contractului menționat, instituția medicală a garantat că va acorda servicii medicale în corespundere cu toate cerințele legislației în vigoare din

Republica Moldova, ce reglementează acordarea serviciilor medicale populației, precum și că nici o acțiune a spitalului nu va fi orientată să cauzeze vre-o daună pacientului.

Ca urmare a încheierii contractului menționat, Diana Berari a fost luată la evidență în cadrul Spitalului Internațional „Medpark” și a efectuat toate examinările medicale prescrise de instituția medicală respectivă. Conform cartelei medicale, sarcina a decurs fără devieri de la norme, precum și cu indicii pozitivi la analizele medicale efectuate.

Indică reclamanții că, la solicitarea Dianei Berari de a naște prin operație cezariană, având ca motiv gradul înalt de miopie (-7,5), ginecologul Josan Ana a încurajat-o să nască pe cale naturală, deoarece parametrii sarcinii erau foarte buni și a asigurat-o verbal că nașterea v-a fi asistată de un profesor de specialitate și șefa maternității, dna Nichitina, respectiv, se va pregăti sala de operație și în caz de apariție a celei mai mici complicații, urgent se va recurge la operația cezariană.

La data de 24.07.2012, aproximativ la ora 00:30, fiind în a 40-a săptămână de sarcină, Diana Berari a realizat că s-au început contracțiile prenatale. A așteptat aproximativ 15 min. pentru a determina intervalul dintre contracții și durata lor.

Aproximativ la ora 00:45, a contactat telefonic ginecologul Ana Josan și a informat-o despre contracțiile prenatale, care la acel moment se repetau cu intervalul de 7 min. Ginecologul Ana Josan i-a sugerat să vină la spital și i-a spus că se apropie și ea, deoarece locuiește în apropierea spitalului. Aproximativ la ora 01:20, Diana Berari a ajuns la spital împreună cu soțul, Mihai Berari, care urma să asiste la naștere.

La recepția spitalului ei au fost reținuți timp de aproximativ 10-15 min. pentru a completa fișa de internare, contracțiile fiind tot mai dese. Ulterior, la indicația recepționistei, nefiind însoțiți de personalul medical, au urcat la etajul maternității, unde moașa i-a condus în salonul nr.2. Revenind în scurt timp, moașa a stabilit că rezultatele și indicatorii cardio-monitoringului erau în normă. Aproximativ la ora 02:20, când intervalul contracțiilor era din 2 în 2 min., pe motivul unor necesități fiziologice, Diana Berari a fost examinată prealabil de moașă, iar la acel moment ginecologul încă nu reuși-se să ajungă la spital, în pofida faptului că anterior anunțase că locuiește în apropierea spitalului.

După examinare, moașa a anunțat că uterul e deschis complet și că în scurt timp urmează să aibă loc nașterea. Aproximativ la ora 02:30 s-a rupt punga amniotică. Fiind anunțată prin butonul de urgență, moașa i-a propus să meargă în sala de naștere, spunându-i că tocmai a sosit și ginecologul Ana Josan și că va fi mai bine dacă dumneaei o va examina înainte de a merge în sala de naștere.

Menționează că, în timpul examinării, Ana Josan a intrat în panică, susținând că a apărut o problemă majoră. Emoționată la maximum și cu mâna în vaginul Dianei Berari, a început să sune la telefonul mobil. Prima persoană contactată a fost dna Nichitina (șefa maternității), care a fost rugată să vină de urgență la spital. La scurt

timp, Ana Josan a rugat moașa să o înlocuiască, aceasta preluând poziția mîinii în vagin pentru a împiedica ieșirea fătului, ca în acest răstimp să fie contactat și pregătit personalul necesar, care urma să participe la intervenția chirurgicală - cezariana, iar Berari Diana fiind în poziția descrisă, a fost transportată în sala de operații.

Astfel, în continuarea cererii de chemare în judecată, reclamantii au indicat că, în sala de operație era foarte mare panică, iar pregătirile de operație au durat, deoarece se aștepta sosirea personalului din echipa de operație, pe cînd Diana Berari avea dureri foarte mari. La rugămintea de a interveni mai repede, i se răspundea „acuș, acuș”. Moașa a rugat-o să nu se încordeze, susținînd că fătul iese și de la aceasta suferă foarte mult. Crezînd că tărăgănarea se datorează lipsei anesteziului, a propus medicilor să o opereze fără anestezie, însă Ana Josan i-a spus că nu-i posibil pe motiv că poate avea șoc de la durere. La un moment, moașa a propus să i se permită să nască natural, însă Ana Josan a refuzat. Tot personalul prezent era agitat. Doar cînd în sala de operație a apărut dna Nichitina, i s-a administrat anestezia pentru a da start intervenției chirurgicale.

Reclamantii au mai menționat că, conform unor documente medicale, fătul a fost extras la ora 03:02, la 25.07.2013. După ce și-a revenit i s-a comunicat că la scurgerea lichidului amniotic s-a produs prolabare de cordon, din care motiv fătul se asfixia și respectiv, a fost necesară intervenția chirurgicală de urgență.

Conform epicrizei de externare, fătul a fost supus resuscitării, care a durat între orele 03:05 și 03:20. După o zi de aflare în secția de terapie intensivă pentru noi-născuți la spitalul „Medpark”, copilul a fost transferat în secția de terapie intensivă la Centrul Mamei și Copilului, unde a fost supus terapiei intensive încă două săptămîni, fiind conectat la aparatul de respirare, apoi transferat în secția patologie.

Susțin reclamantii că, din cauza stării instabile și critice a nou-născutei, care a fost numită Delia (Berari), aceasta a fost supusă numeroaselor investigații în instituții medicale naționale, însă, dat fiind faptul că echipamentul disponibil în centrele medicale din Republica Moldova nu sunt suficiente pentru a stabili diagnoza definitivă și a estima tratamentul necesar, au fost nevoiți să efectueze investigații și în instituțiile medicale de peste hotarele Republicii Moldova.

Inițial, Delia Berari a fost diagnosticată cu encefalopatie hipoxic-ischemic perinatală, dereglări de tonus muscular, alimentație prin sondă nazo-gastrică, epilepsie simptomatică, crize parțiale motorii cu generalizare secundară. Treptat însă, numărul afecțiunilor au crescut, cauzînd o stare a sănătății și mai critică a micuței Berari Delia.

Potrivit rapoartelor clinice întocmite de medicii din instituțiile medicale din Italia, există riscul ca odată cu creșterea fetei să apară și alte patologii care pot fi generate de diagnosticile existente, precum și înrăutățirea celor diagnosticate la moment, fiind recomandat un complex de tratamente și măsuri de recuperare.

Au mai menționat reclamantul că, deja au suportat cheltuieli impunătoare pentru transport, tratament spitalicesc și ambulatoriu în instituțiile medicale din Republica Moldova și din Italia. Starea critică a Deliei Berari impune în continuare îngrijire medicală și tratamente costisitoare și de lungă durată în centre medicale din străinătate, în speranța unei reabilitări, care i-ar permite să ducă un mod normal de viață pe viitor.

Afirmă reclamantul că, greșelile comise de personalul Spitalului Internațional „Medpark” sunt următoarele: nu a fost asigurată prezența echipei de intervenție chirurgicală pe timp de noapte, nu a fost asigurat controlul medical corespunzător pînă la începerea efectivă a nașterii în vederea depistării complicației, care impunea nașterea prin cezariană, lipsa pregătirii corespunzătoare a personalului medical prezent pînă la sosirea dnei Nichitina, pentru a reacționa prompt și corect, în caz de necesitate prin intervenție chirurgicală, în cazul unor complicații neprogramate, în asemenea mod, ca să prevină consecințele negative pentru făt, împiedicarea nașterii pe cale naturală a Deliei Berari, tărăgănarea efectuării cezarienei pe motivul întârzierii sosirii personalului medical calificat și din aceste considerente, afectarea serioasă, pe alocuri iremediabilă, a sănătății nou-născutei.

Solicită reclamantul, constatarea faptului că actuala stare a sănătății Deliei Berari este consecința greșelilor comise de către personalul Spitalului Internațional „Medpark”, repararea prejudiciului material și moral în sumă de 2 000 000 lei, precum și cheltuielilor de judecată.

Ulterior, reclamantul și-au concretizat cerințele, solicitînd încasarea de la ÎCS „Health Forever International” SRL suma de 239 147 euro, formată din cheltuielile suportate în anii 2012-2015 în sumă de 39 769 euro, cheltuieli estimate a fi suportate în perioada 2016, 2017 și 2018, în sumă de 199 378 euro.

Prin hotărîrea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 06 noiembrie 2015, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat din contul ÎCS „Health Forever International” SRL în beneficiul lui Berari Mihai și Berari Diana, prejudiciul material în sumă de 24 924,05 euro, suma de 188,96 dolari SUA, suma de 79 037,64 lei, suma de 29 750 ruble și suma de 37,39 RON cu titlu de prejudiciu material pentru perioada 2012-2015 și suma de 500 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, iar în total suma de 24 924,05 euro, suma de 188,96 dolari SUA, suma de 579 037,64 lei, suma de 29 750 ruble și suma de 37,39 RON. S-a încasat din contul ÎCS „Health Forever International” SRL în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 18 286,19 lei. În rest, cerințele reclamantilor cu privire la constatarea faptului, încasarea prejudiciului material pentru perioada anilor 2016-2018 și încasarea restului prejudiciu moral, au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, ÎCS „Health Forever International” SRL, Berari Diana și Berari Mihai, au contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2016 s-au respins apelurile declarate de Berari Diana, Berari Mihai și ÎCS „Health Forever International” SRL, fiind menținută hotărîrea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 06 noiembrie 2015.

La 01 iulie 2016, ÎCS „Health Forever International” SRL a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe în partea admiterii pretențiilor, cu emiterea în această parte a unei noi hotărîri, de respingere a cerințelor.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu dispozițiile judecătorești în partea contestată, considerîndu-le neîntemeiate și ilegale prin faptul că, nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele pricinii și au fost aplicate și interpretate eronat normele de drept material.

La 21 iulie 2016, cerere de recurs a declarat și Berari Diana cu Berari Mihai, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe în partea respingerii pretențiilor, cu emiterea în această parte a unei noi hotărîri, de admitere integrală a pretențiilor înaintate.

În susținerea recursului s-a indicat că, la examinarea pricinii, instanțele de judecată au interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

În rezultat, susțin recurenții că, instanțele ierarhic inferioare s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de îndeplinire a actului de justiție, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțînd hotărîri ilegale și neîntemeiate de admitere parțială a acțiunii.

Examinînd temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursurile declarate de către ÎCS „Health Forever International” SRL, Berari Diana și Berari Mihai, urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și

ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către ÎCS „Health Forever International” SRL, Berari Diana și Berari Mihai sunt declarative și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de către recurenți în cererile de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul reiterează că, conform articolului 13 din Convenția Europeană recursul trebuie să fie unul "efectiv", atît în practică, cît și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime" conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe cînd în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de ÎCS „Health Forever International” SRL, Berari Diana și Berari Mihai, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursurile declarate de către întreprinderea cu capital străin „Health Forever International” societate cu răspundere limitată, Berari Diana și Berari Mihai, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadî